

Предговор

Астрономија је наука, која је и у данашње време сачувала чар авантуре, ретка наука која и аматеру омогућава да дође и до највећих открића. Сетимо се Вилијема Хершела, оргуљаша у цркви у енглеском граду Бату, који је телескопом што га је сам конструисао открио планету Уран, прву планету која није била позната старим народима. Сетимо се и бројних аматера откривача нових комета. Велики интерес за астрономију подстиче и утицај њених достигнућа на развој других наука, што је довело до настанка и развоја астрофизике, астрохемије, астробиологије... Осим тога присуствујемо њеном експлозивном и револуционарном развоју. Космички бродови са Земље посетили су све планете Сунчевог система осим Плутона а стално смо сведоци нових и атрактивних космичких мисија па није чудно што у астрономским друштвима број аматера далеко надмашује број професионалаца.

Наша земља активно учествује у савременим астрономским истраживањима и научним трагањима, те доприноси развоју астрономије, као општељудске науке чији су резултати намењени целом човечанству. Да би се резултати астрономских истраживања приближили астрономима, студентима, колегама из других наука, аматерима и свима које астрономија и њени резултати интересују, покренуо сам 1989. циклус предавања под насловом "Савремена истраживања у астрономији" који је прерастао у редовну праксу, значајну за научну атмосферу на Астрономској опсерваторији и за развој младих истраживача. Моја замисао је била да сваки од предавача напише своје предавање и да на тај начин путем зборника овакве врсте стално попуњавамо празнину у литератури и омогућавамо боље информисање јавности и научни развој младих. Међутим, текстове припремљене за штампу успео сам да добијем само од појединих предавача. Мада је већина прилога у овом

зборнику изложена у оквиру поменутог циклуса предавања на Астрономској опсерваторији, има и текстова који су писани специјално за овај зборник или су укључени у њега пошто одговарају по концепцији.

Надам се да овај зборник, намењен не само уском кругу специјалиста, него свима онима који се интересују за истраживања у астрономији и то пре свега у нашој земљи, попуњава једну велику празнину у нашој астрономској литератури. Он је значајан и за студенте, јер могу да се упознају са ужим проблемима на којима раде поједини научници и са њиховим резултатима. Значајан је и за научнике, јер им даје могућност да своје резултате приближе онима који на њима могу да се уче и онима који се интересују за развој и достигнућа наше астрономије.

”Велики је грех знати неку истину а не казати је другоме и пустити га да у незнању лута”, писао је Ђорђе Станојевић (1858 — 1921) наш први астрофизичар, други директор Астрономске опсерваторије у Београду и популаризатор научних знања у нашој средини. Зато се надам да ће овај зборник покренути наше истраживаче да о својим резултатима пишу за оне који на њима могу да уче и да ово неће остати први и једини зборник овакве врсте.

Милан С. Димитријевић